

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-168/19 – 1

Predmet C-168/19

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

25. veljače 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

Corte dei Conti – Sezione Giurisdizionale per la Regione Puglia
(Italija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

10. srpnja 2018.

Tužitelj:

HB

Tuženik:

Istituto Nazionale della Previdenza Sociale

TALIJANSKA REPUBLIKA

CORTE DEI CONTI

Rješenje br. 125/2018

**Sezione giurisdizionale per la Regione Puglia (Revizorski sud, Sudski odjel za
Regiju Apuliju, Italija)**

[*omissis*],

donio je sljedeće

RJEŠENJE

povodom tužbe [*omissis*] koju je podnio **HB** [*omissis*] protiv **Istituto Nazionale della Previdenza Sociale (I.N.P.D.A.P.)**, [*omissis*].

*****

1. Glavni postupak

Dostavljanjem tužbe tuženiku Istituto Nazionale della Previdenza Sociale (Državni zavod za socijalnu skrb, Italija) 21. srpnja 2017., HB je pokrenuo postupak protiv Istituto Nazionale della Previdenza Sociale u kojem je tražio utvrđivanje prava na priznavanje njegove mirovine u Portugalu bez primjene talijanskih poreznih nameta.

Tužitelj, korisnik mirovine kojom je prije upravljao Istituto Nazionale di Previdenza e Assistenza per i dipendenti dell'Amministrazione Pubblica (I.N.P.D.A.P.) (Državni zavod za skrb i pomoć zaposlenicima u javnoj upravi, Italija), upisan pod br. 17130153 od 1. kolovoza 2007., nakon preseljenja u Portugal obavijestio je I.N.P.S., preporučenim pismom od 16. prosinca 2015., da želi primati mirovinu na mjesečnoj osnovi, bez primjene talijanskih poreznih nameta, u skladu s člankom 18. i člankom 19. stavkom 2. Zakona br. 562 od 10. srpnja 1982. kojim je potvrđen ugovor između Talijanske Republike i Portugalske Republike o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprječavanju utaje poreza u području poreza na dohodak.

Istituto Nazionale della Previdenza Sociale taj je tužiteljev zahtjev odbio, pri čemu je u odluci od 23. prosinca 2015. naveo da su umirovljenici talijanske države „izuzeti od mogućnosti korištenja poreznih olakšica u Portugalu prema članku 19. same konvencije. Porezna oslobođenja mogu ostvariti svi talijanski umirovljenici iz privatnog sektora.”

Istituto Nazionale della Previdenza Sociale upustio se u postupak podnošenjem odgovora na tužbu 7. travnja 2017., uz priloženo administrativno izvješće, u kojem se osporava osnovanost tužiteljeva zahtjeva, zato što „dok je umirovljenicima bivšim privatnim zaposlenicima [**orig. str. 2.**] za dobivanje bruto mirovine jedini uvjet boravište, umirovljenici bivši državni službenici ostvaruju porezno oslobođenje samo nakon stjecanja stranog državljanstva”.

2. Nacionalno pravo

Odredbe koje se primjenjuju u ovom postupku su sljedeće:

– [L.] 10 luglio 1982, n.562 (Zakon br. 562 od 10. srpnja 1982.) (Službeni list, Opći dio, br. 224 od 16. kolovoza 1982.)

„Članak 18. (Mirovine)

Osim ako odredbama stavka 2. članka 19. nije drukčije određeno, mirovine i druga slična primanja koja se rezidentu države ugovornice isplaćuju u vezi s prekidom zaposlenja, oporezivi su samo u toj državi.

Članak 19. (Javne funkcije)

2. a) Mirovine koje isplaćuje država ugovornica ili njezina politička ili upravna jedinica ili lokalno tijelo, bilo izravno ili transferom iz fondova koje su osnovali, fizičkoj osobi kao protučinidbu za usluge pružene toj državi ili lokalnom tijelu, oporezivi su samo u toj državi.”

3. Sažeti prikaz razloga za upućivanje zahtjeva za prethodnu odluku

Činjenice mjerodavne za donošenje odluke u predmetu koji je pokrenut pred sudom iz glavnog postupka ulaze u područje primjene prava Europske unije jer bez obzira što materija izravnog oporezivanja spada u nadležnost država članica, one tu nadležnost moraju izvršavati u skladu s pravom Europske unije, kao što je to već naveo Sud Europske unije (vidjeti, najnovije, presudu od 19. studenoga 2015., Hirvonen, C-632/13, točku 28. i navedenu sudsku praksu).

Porezna nadležnost država članica u području izravnog oporezivanja, iako je izraz državne suverenosti i ne spada u isključivu nadležnost Zajednice, mora se izvršavati u skladu s temeljnim slobodama predviđenima Ugovorom na kojima se temelje **[orig. str. 3.]** uvođenje i funkcioniranje unutarnjeg tržišta. To podrazumijeva postojanje potencijalne veze između bilo kojeg nacionalnog poreznog zakona i bilo kojeg izravno primjenjivog pravila Ugovora, s posljedičnim općim ograničenjem porezne suverenosti pojedinačnih država članica u području izravnog oporezivanja, prije svega u skladu s člankom 21. UFEU-a, što je odredba UFEU-a na koju je potrebno pozvati se u ovom predmetu.

Sud Europske unije utvrdio je naime (presuda od 19. studenoga 2015., Hirvonen, C-632/13) da se umirovljenik koji napusti državu članicu u kojoj je proveo čitavu profesionalnu karijeru kako bi se preselio u drugu državu članicu, može, ako njegov slučaj ne potpada pod jamstvo uređeno člankom 45. UFEU-a, pozvati na pravo na slobodno kretanje kao građanin Unije na temelju članka 21. UFEU-a (u tom smislu, presuda od 9. studenoga 2006., Turpeinen, C-520/04, točke 16. do 23.).

Nesporno je da talijanski propisi koji su predmet glavnog postupka propisuju različito postupanje između talijanskih umirovljenika iz privatnog sektora i talijanskih umirovljenika iz javnog sektora u slučaju kad su oboje rezidenti u Portugalu, što dovodi do različitog poreznog tretmana – povoljnijeg za prvonavedene, a manje pogodnog za drugonavedene – i predstavlja prepreku slobodi kretanja u Europskoj uniji.

Sud Europske unije (presuda od 9. studenoga 2006., Turpeinen, C-520/04) utvrdio je da bi stoga „[n]acionalno zakonodavstvo koje bi pojedine domaće državljane stavljalo u nepovoljni položaj samo zato jer su koristili svoju slobodu kretanja i boravka u drugoj državi članici, [...] dovelo do nejednakog postupanja protivnog načelima na kojima se temelji status građanina Unije, tj. jamstvu jednakog pravnog tretmana u slučaju korištenja slobode kretanja” (točka 22.). Stavljanje u

nepovoljniji položaj u konkretnom je slučaju samo neizravno jer je vezano uz različiti porezni tretman mirovina, uspoređujući mirovine bivših zaposlenika u privatnom i javnom sektoru.

Nadalje, različito porezno tretiranje mirovina talijanskih građana koji su se preselili u Portugal, ovisno o tome radi li se o bivšim javnim ili privatnim zaposlenicima, dovodi do diskriminacije na temelju državljanstva koja je zabranjena prema članku 18. UFEU-a, zato što je za prvonavedene dovoljan uvjet boravišta dok se za drugonavedne traži stjecanje portugalskog državljanstva.

Općenito govoreći, načelo nediskriminacije zahtijeva da se u sličnim situacijama ne postupa različito i da se u različitim situacijama ne postupa jednako, osim ako takvo postupanje nije objektivno opravdano.

Sud Europske unije pojasnio je da načelo jednakog postupanja ne zabranjuje samo izravnu ili otvorenu diskriminaciju (*overt discrimination*) već i onu neizravnu ili [orig. str. 4.] prikrivenu (*covert discrimination*) koja, iako se temelji na drugim kriterijima razlikovanja, zapravo dovodi do istog rezultata.

Prethodno pitanje upućeno Sudu može se stoga formulirati na sljedeći način: „Trebaju li se članke 18. i 21. UFEU-a tumačiti na način da im se protivi to što zakonodavstvo države članice predviđa da se dohodak osobe s boravištem u drugoj državi članici, koja je taj dohodak u cijelosti stekla od prve države članice, ali nema državljanstvo druge države, oporezuje bez primjene poreznih olakšica te druge države?”

Slijedom navedenog,

[omissis]

Postupak se prekida do donošenja odluke Suda Europske unije.

[omissis] Bari, [omissis] 10. srpnja 2018. [omissis]